

A pillanat meghosszabbítása

**Geiger György látványbirodalomról,
Galambos János lehengerlő tervéről és világot átölelő turnékról**

A Magyar Művészeti Akadémia székházában, a Pesti Vigadóban 2025. november 5-én vette át **Geiger György** Magyarország legrangosabb művészeti elismerését, a Nemzet Művésze díjat. A kitüntetett húszévesen lett a Magyar Állami Operaház zenekarának tagja, négy évre rá pedig a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának szólótrombitása. Nevéhez fűződik a Modern Rézfúvós Együttes megalakítása, neves magyar zeneszerzők számos versenyművet kifejezetten neki dedikáltak. Az EAR együttes alapító tagja, trombita-hárfa duója **Maros Évával** új ösvényt nyitott a kamarazenében.

– Sokoldalú művész, a zene mellett íróként, fotósként is alkot, otthonosan mozog a képzőművészet világában. Közel két méter magas termete, nagy mesélőképességgel megáldott, karizmatikus egyénisége jól ismert szerte a nagyvilágban. Mégis megmaradt lokálpatriótának Soroksáron?

– Engem minden ideköt: szüleim múltja, testvéreim és családom jelené – és remélem, jövője is. Egyedül megszületnem nem sikerült itt, Soroksáron. Dúlt a háború, és a szüleim megérezhették, hogy egy leendő trombitásnak nem jó ómen, ha a világháború aktuális főutcáján, ágyúdörgés közben látja meg a napvilágot, ezért átmeneti időre elköltöztek, elköltöztünk a Bács-Kiskun vármegyei zsákfaluba, *Homokmégyre, Treszka* néni házába. A házat ölelő dinnyeföldek éppen akkortájt hordták ki jókora gyümölcsüket, s mint kiderült, anyám „gyümölcsce» sem lett éppen apróka... A front elvonult, meggyarapodott családnak pedig hazaköltözött a megtépázott, de már élhető családi otthonunkba. Azóta itt vagyok, s hogy jól vagyok, az köszönhető annak, hogy mégiscsak elköltöztem, immár saját családommal Soroksárról – Soroksárra. Az út túloldalára. Oda, ahova kamaszfejjel, „szigeti” focira menet, a hídról

Galambos János ajándékával

visszanézve megálmodtam majdani otthonom. Az álomhelyre valóságos ház került, amit feleségem tervezett olyanra, amelyet álmodni sem mertem. A Duna több évezredes munkálkodásának köszönhetően látványbirodalmam lett! Amíg még koncerteztem, gyakorlásaimat csak a házam alatt nem folyó – de nekem nagyon kedves – Kis-Dunában élő kacsák, szárcsák, kócsagok, vöcskők, békák, hattyúk és gémek hallgatták. És úgy tűnt, nem bánják, legalábbis nem szóltak ez ügyben.

– „Egyfolytában azon töröm a fejem, hogy ki mindenkit fogok a zenémmel megajándékozni – vallotta egy helyütt. – Az örömet szeretném megosztani mindazokkal, akik valamilyen formában – családilag, barátilag vagy zeneileg – közel állnak hozzám.” A muzsikálás öröme vitte erre a pályára?

– Apám cipőkellék-kereskedő és cipőfelsőrész-készítő mester volt. Anyám, a „drága Mutter” tanult tűzönőként segítette munkáját, miközben nevelte négy fiúgyermekét, gondozta a kertet, etette a tyúkokat, disznókat, és a háztartást is vezette. Még végiggondolni is sok(k). A műhely és egyben üzlethelyiség valóságos agoraként működött a főutcán. A cipőjavításra várók leültek, beszélgettek politikáról, Soroksárról – apám ebben is, abban is jól kiismerte magát. Betért ebbe az üzletbe Galambos János bácsi, a kor kiemelkedő trombitaművésze is cipőt javíttatni. Beszélgetés közben rám terelődött a szó. A továbbtanulás nehézségeire. Mert ugyan nagyon jól haladtam a harmonikatanulással, tehetségem és kedvem is volt hozzá, de középiskolai szinten nem tanították ezt a hangszeret. Ekkor szólalt meg János bácsi, és kész, lehangoló tervvel állt elő. A megfelelő zenei előképzettségem megvan – mondta –, a hátralevő egy évben pedig elindít a trombitaspályán, nem is lesz gondom a továbbiakban. Amúgy a harmonika meg a trombita nagyon jól kiegészítik egymást – fűzte hozzá –, különösen, ha lakodalmakon fogok játszani. Amikor az egyik hangszeren elfáradok, akkor válthatok a másikra. Apám hamar ráállt a kecsegtető ajánlatra. A terv tulajdonképpen nagy részben megvalósult, kivéve a lakodalmi jóslatot.

Gittai István erdélyi magyar költő vallomása:
„...házuk a magas part legszélén áll,
szinte egy lépésre Istentől.”

– Legendás tanára a Galambos János Zenei Alapfokú Művészeti Iskola névadója Soroksáron. Milyen ember volt?

– Itt ez a kottapult a szobámban, már nem használati tárgy, nincs is rajta kotta, mégis jólesik ránézni, mert Galambos János bácsitól kaptam. Egy mondatára nagyon emlékszem: „Jól figyelj, te mellettem fogsz ülni a Rádiózenekarban!” Utóbb kiderült, több növendékénél kilátásba helyezte ezt a lehetőséget, fontosnak tartotta ugyanis, hogy bízzon magában, aki nála tanul. De ilyen gyönyörű kottaállványa csak egy volt! És az is igaz, hogy ez egyszer bevált a jóslata, mert tényleg mellé kerültem a Rádiózenekarban. Hogyan tanított? Barátomat így biztatta: „úgy kell játszani...”, mint a telihold.” Nem azt mondta, hogy érzékenyen, lágyan vagy dolce, hanem „mint a telihold”. Azután megmutatta. Galambos János úgy született, hogy négy elemivel is professzor tudott lenni, és ha kellett, tudott úgy trombitálni, mint a telihold.

– Tanítványaként tényleg bekerült a zenei gimnáziumba, majd még főiskolásként, húszévesen első trombitás lett a Magyar Állami Operaház zenekarában. Négy évre rá, 1969-ben szólótrombitásnak hívták a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarába. A legendás 6-os stúdióban készültek az úgynevezett Z-felvételek...

– A Rádió zenei vezetése kiemelt feladatának tartotta a kortárs szerzők helyzetbe hozását. Ezek a szerzők lényegében ott mozogtak körülöttünk, a kapcsolat is magától értetődően alakult közöttünk. Ők megírták, én eljátszottam. S mivel nagy kedvvel és élvezettel tettem ezt, az igyekezetem és elhivatottságom egy idő után rám irányította a figyelmet. Ily módon aztán sok, kifejezetten nekem dedikált, érdekes és időtálló kompozíció született. Szólótrombitára, az általam vezetett Modern Rézfúvós Együttesre és Maros Évával közös trombita-hárfa

duónkra komponált művek sora született. Az EAR együttessel még az elektromos zene igencsak „rázós” világába is belecsöppentem. Büszke vagyok a szerzők bizalmára, hiszen ahhoz, hogy egy kortárs darabnak sikere legyen, megkerülhetetlen az előadó egyénisége.

– Az életét betöltő zenekari muzsikusi lét mellett kezdett tanítani 1979-ben a Zeneművészeti Főiskolán. Ugyanebben az évben a Modern Rézfúvós Együttessel az olaszországi Anconában megnyerték a Nemzetközi Rézfúvósverseny abszolút első díját. A győzelmet számos felkérés követte: bejárták Európát, majd a világ egyik vezető koncertszervező irodája, a Columbia Artist Management öt amerikai turnét szervezett a kamaraegyüttesnek. Hogyan alakult a nemzetközi karrierje?

– Ezt az időszakomat szinte az egész világot átölelő, rövidebb-hosszabb koncertezés színesítette a zenekarral. A turnék mozgalmasak, érdekesek, sokszor élménydúsak és néha fárasztóak voltak. A kívülről számára meg persze irigylésre méltók, mert a felkérések zöme arra az időre esett, amikor még különleges kegy volt Nyugatra utazni, hát még Japánba, Tajvanba, az USA-ba, Dél-Amerikába, Ausztráliába vagy Új-Zélandra! Hamar kiderült azonban, hogy a koncertek helyszínén – lehetett a város bármilyen szép – szinte csak pillanatokig maradunk. Ezért kezdtem el fényképezni. Hazaérkezve a diavetítő vásznán tetzés szerint meghosszabbíthattam a pillanatokot családom és barátaim körében – és még a busz sem rázott... Bár ezekhez a távoli, látványos turnékhoz nem hasonlítható, mégis igen szép és termékeny időszaként tartom számon, amikor – zenekari elfoglaltságaim mellett – szólistaként utaztam Kelet-Németországba. A Lipcsei Rádió koncertfúvószenekara kért fel a több évet átfogó felvételsorozatra, s ennek az én „magán” turnémnak csak a berlini fal leomlása vetett véget 1989-ben. A helyzet zavarosságát mi sem jellemezte jobban, mint hogy a honoráriumot nyugatnémet márkában kaptam. Ez volt a jó hír. A rossz pedig az, hogy a Lipcsei Rádióban elkeveredtek a szólófelvételeim. Harmincöt évbe telt, mire előkerültek, és meghallgathattam a készre vágott, százharminc percnyi anyagot.

– Pályája során számos kitiüntetésben részesült, 2000-ben érdemes művész lett, majd megkapta a Kossuth-díjat. Magyarország legrangosabb művészeti elismerését, a Nemzet Művésze címet hogyan fogadta?

– Amikor 2009-ben megkaptam a Kossuth-díjat, hirtelen felindulásból leírtam a gondolataimat: „Micsoda dolog! Trombitásnak Kossuth-díj? Szerencsére gyorsan terjedt a ritka vendég híre, így hamar jött a megnyugtató segítség is. Sokan megkerestek. Szavahihető emberek biztattak, milyen jól áll nekem a Jövevény. Mintha már régen hozzám tartozna. Így hát megnyugodtam. Még szoknom kell, de már nem idegen, csak előkelő. Örömmel viselem a terhét.” Mi más tehetnék ehhez most hozzá? Időnként letörlöm az idő porát a trombitáról, és várom a szavahihető emberek támogatását.

Középkori trombitás. Gikszert után
pellengéren. Borbás Tibor szobra

„Trombitás tér” a családi ház udvarán

Tóth Ida

Walter Péter felvételei

